

Būvniecības valsts kontroles birojs

AKTUALITĀTES BŪVEKSPERTU PATSTĀVĪGĀS PRAKSES UZRAUDZĪBĀ

Kristīne Upmiņa, Būvniecības valsts kontroles biroja direktores vietniece

10.10.2024.

Būvniecības valsts
kontroles birojs

TĒMAS

- ✓ **Būvniecības valsts kontroles biroja darbības stratēģija 2023.-2027.gadam** – izvirzītā prioritāte, mērķis, sasniedzamie rezultāti.
- ✓ **Atbildība par** ekspertīzes atzinumu un profesionālās ētikas ievērošanu.
- ✓ **Ekspertīzes atzinums** – būtiskās atšķirības būvniecības normatīvā regulējuma un Civilprocesa likuma ietvaros.
- ✓ **Ārvalstnieku** profesionālās kvalifikācijas atzīšana.
- ✓ Būvniecības informācijas sistēmas **funkcionalitāte «Būvprojekta ekspertīze»**.

Būvniecības valsts
kontroles birojs

BŪVNICĪBAS VALSTS KONTROLES BIROJA (BVKB) DARBĪBAS STRATĒGIJA 2023.–2027. GADAM*

VIENA NO PRIORITĀTĒM BŪVNICĪBAS JOMĀ

Būvspeciālistu kompetences novērtēšana un pastāvīgās
prakses uzraudzība būvekspertīzes specialitātē

MĒRĶIS

Nodrošināt kompetencēs balstītu būvspeciālistu sertificēšanu
un patstāvīgās prakses uzraudzību būvekspertīzes specialitātē,
izmantojot digitalizācijas rīkus un **veicinot nozares iesaisti**
būvju ekspertīzes kvalitātes pilnveidē

SASNIEDZAMIE REZULTĀTI

1. Nodrošināta **nozares iesaiste** būvju un
būvprojektu ekspertīzes pilnveidē un
izstrādātas vadlinijas, apkopojot
nozares labo praksi būvniecības jomā
(plānots 2025.gadā)

2. Pilnveidota būvju un būvprojektu
ekspertīzes kvalitāte un **izstrādāta**
būvekspertīzes kvalitātes novērtēšanas
metodika (prognozējoši 2026.gadā)

Būvniecības valsts
kontroles birojs

ATBILDĪBA PAR EKSPERTĪZES ATZINUMU UN PROFESIONĀLĀS ĒTIKAS IEVĒROŠANU

Būvekspertam ir jāapzinās sava būtiskā loma un ieguldījums kvalitatīvas un drošas būvniecības nodrošināšanā, nepieļaujot situācijas, kas ļauj **pamatoti apšaubīt** būveksperta ētiskumu, kompetenci, neatkarību un sniegtā būvekspertīzes **atzinuma objektivitāti** (BVKB 13.01.2021. *Vadlīniju būvekspertīzes veikšanai 3.3.3.apakšpunkts*).

Svarīgi ievērot:

- ✓ vienmēr **jāņem vērā apstākļi**, kādos tiek saņemts un pildīts konkrētais pasūtījums;
- ✓ parakstot būves ekspertīzes atzinumu, norādot atsauci uz BVKB sertifikātu, jāievēro, **lai netiek pārsniegtas sertifikāta piešķirtās tiesības**;
- ✓ ekspertīzes atzinuma sniegšana, kas **pārsniedz** kompetenci, uzskatāma par tādu profesionālās darbības pārkāpumu, kas **var radīt būtiskas sekas**.

Būvniecības valsts
kontroles birojs

ATBILDĪBA PAR EKSPERTĪZES ATZINUMU UN PROFESIONĀLĀS ĒTIKAS IEVĒROŠANU

Labā prakse:

- ✓ **izskaidrot** pasūtītājam situāciju, norādot uz tiesisku normu esību, kas nosaka kompetences robežas;
- ✓ **nesniegt** pakalpojumu, kas neatbilst normatīvajam regulējumam;
- ✓ **sekot līdzi noteiktajai kārtībai**, jo tā ir tieši saistāma arī ar profesionālo ētiku un **izslēdz** pasūtītāja **maldināšanu** un **strīdus** par sniegtā atzinuma saturu, kā arī tiesisko saturu.

Nošķiramas situācijas, kad klients/pasūtītājs vēlas:

- ✓ saņemt **būvspeciālista viedokli** (piemēram, vēlas noskaidrot konkrētus jautājumus/noformējums brīvā formā/apdrošināšanas gadījums);
- ✓ **veikt** būves vai būvprojekta ekspertīzi.

Būvniecības valsts
kontroles birojs

EKSPERTĪZES ATZINUMS – BŪTISKĀS ATŠĶIRĪBAS

(BŪVNICĪBAS JOMAS NORMATĪVAIS REGULĒJUMS/**CIVILPROCESA LIKUMS**)

➡ **Būvniecība** – būveksperts veic profesionālu būvprojekta vai būves pārbaudi **ar mērķi** sniegt:

- ✓ izvērtējumu par būvprojekta tehniskā risinājuma atbilstību normatīvo aktu un tehnisko noteikumu prasībām **vai**
- ✓ būves atbilstību būvprojektam un būvdarbu laikā piemērojamo normatīvo aktu un standartu prasībām (*Būvniecības likums/MK 19.08.2014. noteikumi Nr.500 «Vispārīgie būvnoteikumi»*).

➡ **Civilprocesa likuma ietvaros tiesa:**

- ✓ lēmumā par ekspertīzes noteikšanu **norāda konkrētus jautājumus**, uz kuriem nepieciešamas atbilstošas kompetences eksperta pamatotas un argumentētas atbildes (**tiesu ekspertīzes atzinums**);
- ✓ konkrētās civillietas izskatīšanas ietvaros **vērtē** vai būveksperts sagatavotajos ekspertīzes dokumentos ir sniedzis pietiekamas un pamatotas atbildes uz tiesas uzdotajiem jautājumiem (*Civilprocesa likuma 125.pants*).

Būvniecības valsts
kontroles birojs

EKSPERTĪZES ATZINUMS – BŪTISKĀS ATŠĶIRĪBAS

(BŪVNICĪBAS JOMAS NORMATĪVAIS REGULĒJUMS/**CIVILPROCESA LIKUMS**)

➔ **Civilprocesa ietvaros** – ekspertu izraugās puses pēc savstarpējās vienošanās vai tiesa (**tiesa** lēmumā par ekspertīzes noteikšanu norāda, uz kuriem tieši jautājumiem ir nepieciešams saņemt eksperta atzinumu).

➔ **Tiesu eksperta atzinums ir dokuments**, kurā tiesu eksperts, pamatojoties uz pētījuma rezultātiem, atbilstoši savai kompetencei sniedz argumentētas atbildes uz ekspertīzes noteicēja uzdotajiem jautājumiem. Eksperts dod objektīvu atzinumu savā vārdā un ir personīgi atbildīgs par to (*Tiesu ekspertu likuma 1.panta 3.punkts*).

➔ **Civilprocesa likums - eksperts var atteikties** no atzinuma došanas, ja:

- ✓ viņam **tiesas** izsniegtie izpētāmie materiāli nav pietiekami **vai**
- ✓ ja **tiesas** uzdotie jautājumi pārsniedz viņa speciālo zināšanu robežas (*Civilprocesa likuma 122.panta (5) daļa*).

Būvniecības valsts
kontroles birojs

ĀRVALSTNIEKU PROFESIONĀLĀS KVALIFIKĀCIJAS ATZĪŠANA

Tiek atzīta profesionālā
kvalifikācija
pastāvīgai
profesionālajai
darbībai būvekspertīzes
specialitātē
Latvijā

Piešķirot patstāvīgās prakses tiesības
būvniecības nozares reglamentētajās
profesijās (sertifikāts bez termiņa
ierobežojuma).

Tiek atzīta profesionālā
kvalifikācija
īslaicīgai
profesionālo
pakalpojumu
sniegšanai
būvekspertīzes
specialitātē Latvijā

Izsniedzot atļauju īslaicīgai
profesionālo pakalpojumu sniegšanai
(termiņš 1 gads) ar tiesībām to
pagarināt

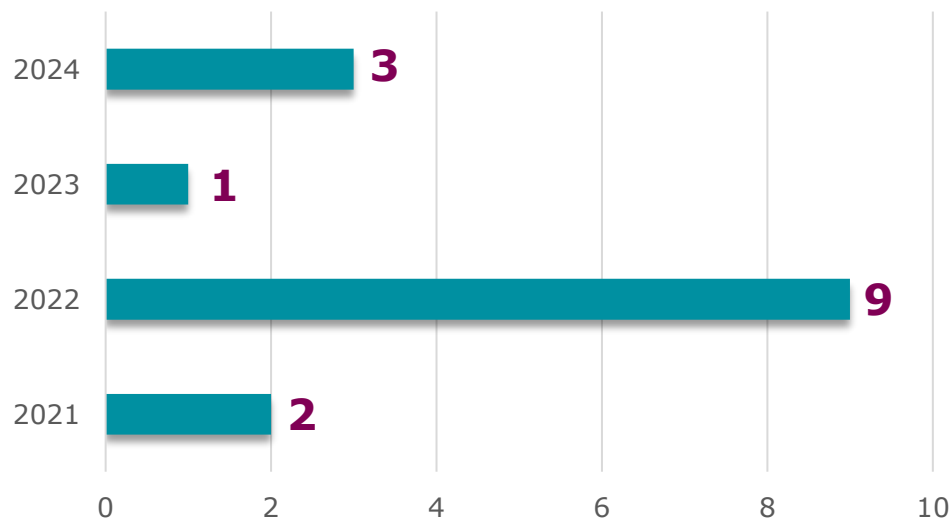
Būvniecības valsts
kontroles birojs

IZSNIEGTO ATĻAUJU SKAITS ĪSLAICĪGO PAKALPOJUMU SNIEGŠANAI BŪVEKSPERTĪZES JOMĀ (dati uz 01.10.2024.)

Kopumā izsniegtas **15** atļaujas

Šobrīd aktīvas **14** atļaujas

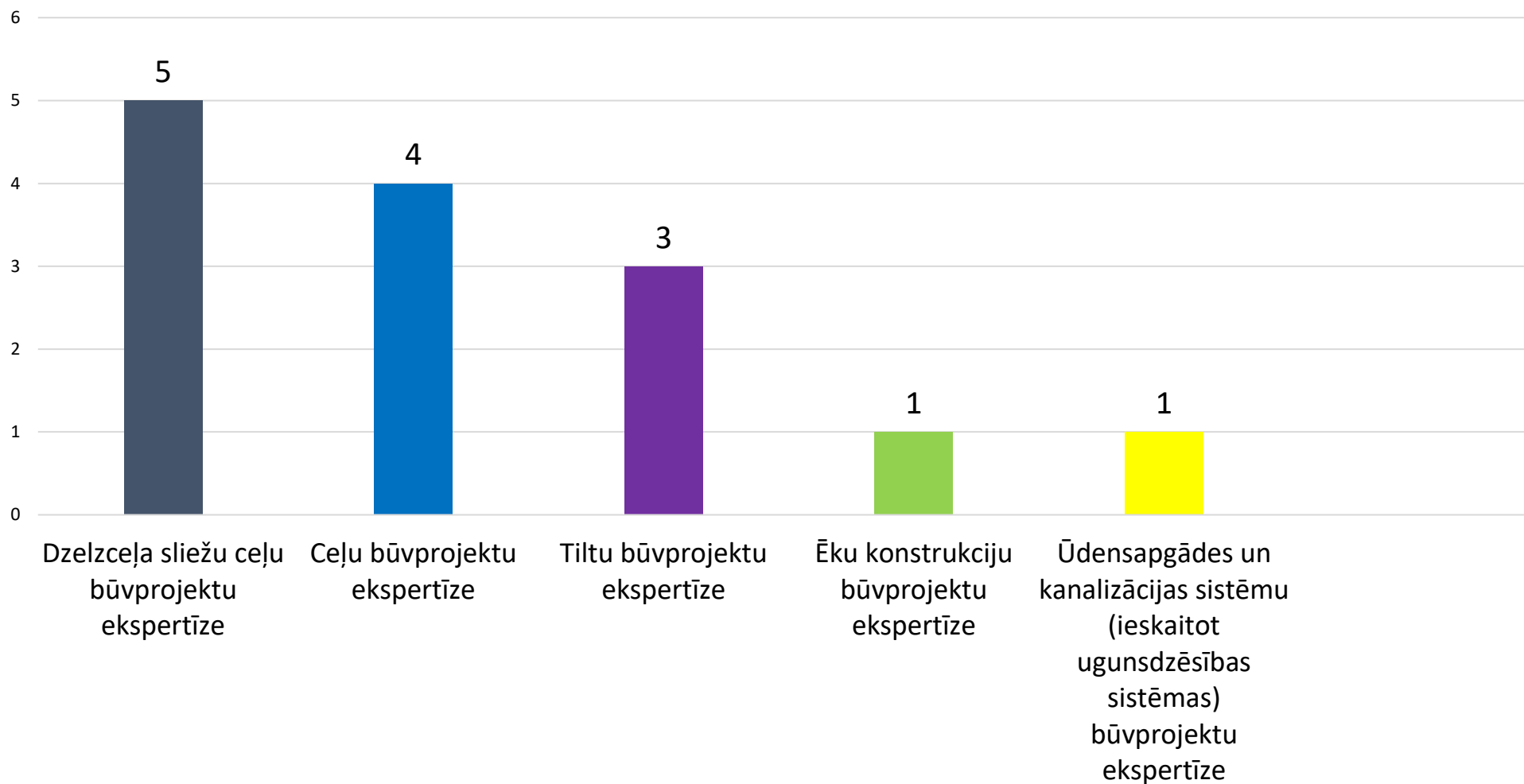
Izsniegto atļauju skaits īslaicīgo
pakalpojumu sniegšanai

Būvniecības valsts
kontroles birojs

IZSNIEGTO ATĻAUJU SKAITS ĪSLAICĪGO PAKALPOJUMU SNIEGŠANAI DARBĪBAS SFĒRĀS (dati uz 01.10.2024.)

Būvniecības informācijas sistēmas (BIS) funkcionalitāte «*Būvprojekta ekspertīze*»

✓ 2023.gada 8.decembrī izveidota jauna BIS funkcionalitāte - "*Būvprojekta ekspertīze*".

✓ **3.grupas būvēm obligāti** jānorāda būvprojekta ekspertīzes veicējs (citām grupas būvēm brīvprātības princips/nav obligāts pienākums norādīt).

✓ **SVARĪGI** - lai būvniecības lietā būtu pieejama apakšsadaļa «*Būvprojekta ekspertīze*», būvniecības lietā būvprojektam **jāizveido vismaz viena sadaļa**.

💡 **Visbiežāk uzdots jautājums** – kāpēc ekspertīzes veicējam neizdodas atrast konkrēto būvniecības lietu BIS?

Būvniecības valsts
kontroles birojs

BŪVPROJEKTA EKSPERTĪZES VEIKŠANAS PROCESS BIS

✓ **Būvniecības ierosinātājs BIS pilnvaro:**

- Būvprojekta ekspertīzes **veicēju** (būvkomersants/tiesības veikt ekspertīzi);
- Būvprojekta ekspertīzes **vadītāju** (sertificēts būvspeciālists ekspertīzes jomā/aktīvs sertifikāts).

✓ **Būvprojekta ekspertīzes veicējs** – izveido deleģējumu būvspeciālistam/nodarbināts pie būvkomersanta

✓ **Būvprojekta ekspertīzes** vadītājs:

- aizpilda nepieciešamos datus būvniecības lietas sadaļā «BŪVPROJEKTS» apakšsadaļā «Būvprojekta ekspertīze šķirklī «Konfigurācija»;
- norāda kurām būvprojekta daļām ir nepieciešams veikt ekspertīzi;
- sagatavo ekspertīzes atzinumu

Noderīgi – detalizētāka informācija par būvprojekta ekspertīzes atzinuma sagatavošanu pieejama:

- [10.11.2023. vebinārs "Ekspertu darba vieta Būvniecības informācijas sistēmā" \(youtube.com\);](#)
- [26.04.2024. vebinārs "Pārskats par Būvprojekta ekspertīzes atzinumu funkcionalitāti BIS" \(youtube.com\);](#)
- [biežāk uzdotie jautājumi - https://bis.gov.lv/lv/faq/items](#)

Būvniecības valsts
kontroles birojs

Būvniecības informācijas sistēmas (BIS) funkcionalitāte

«*Būvprojekta ekspertīze*»

(dati uz 01.10.2024.)

sagatavoti 196 Būvprojekta ekspertīzes atzinumi
183 būvniecības lietās

saskaņoti 624 Būvprojekta daļas ekspertīzes atzinumi
179 būvniecības lietās

saskaņoti 122 Ugunsdrošības ekspertīzes atzinumi
112 būvniecības lietās

Būvniecības valsts
kontroles birojs

PALDIES PAR UZMANĪBU!

Direktores vietniece
Kristīne Upmiņa

Tālrunis: +371 28667405

E-pasts: Kristine.Upmina@bvkb.gov.lv
www.bvkb.gov.lv